

METŲ ATASKAITA 2011

Santrauka (LT)

eiopa

EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY

Santrauka

Santrauka

2011 m. Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EDPPI) pradėjo vykdyti savo, kaip Europos priežiūros institucijos, veiklą. 2011 m. pagrindinės EDPPI prioritetinės sritys buvo šios:

1. „Mokumas II“
2. Profesinės pensijos
3. Vartotojų apsauga ir finansinės inovacijos
4. Priežiūros institucijų ir tarpvalstybinio krizių valdymo bei sprendimo kolegijos
5. Finansinis stabilumas

Santrauka

1. Mokumas II

2011 m. EDPPPI daug dėmesio skyrė galutinio direktyvos „Mokumas II“ reguliavimo priemonių rinkinio, standartų ir gairių projektų rengimui.

Vienas iš pagrindinių 2011 m. EDPPPI veiklos rezultatų buvo penktojo kiekybinio poveikio tyrimo (QIS5) ataskaita, kurioje apibendrinamas galimas išsamių įgyvendinimo priemonių, kurios turi būti parengtos „Mokumas II“ reguliavimo sistemai, poveikis. QIS5 buvo didžiausių užmojų ir visapusiškiausias poveikio tyrimas iš visų finansų sektoriuje atliktų tyrimų. Jame tiesiogiai dalyvavo daugiau nei 2 500 subjektų ir 100 priežiūros institucijų iš valstybių narių ir EDPPPI, kurie kartu dirbo beveik visus metus.

2011 m. EDPPPI pradėjo oficialias dvejų sričių viešas konsultacijas, kurias ypač svarbu iš anksto aptarti su pramonės subjektais, kurie turi būti pasirengę nagrinėti su tomis sritimis susijusius klausimus. Vykstant šioms konsultacijoms buvo aptariami ataskaitų teikimo ir informacijos atskleidimo standartų ir gairių projektai, taip pat savo rizikos ir mokumo vertinimo (SRMV) gairės.

2011 m. pabaigoje EDPPPI teikė Europos Komisijai papildomas konsultacijas dėl ne gyvybės draudimo rizikos modulio kalibravimo. Kalbant apie katastrofų riziką, EDPPPI pateikė galutinę rekomendaciją dėl įgyvendinimo priemonių įvairiais svarbiais ne gyvybės ir sveikatos katastrofų rizikos klausimais.

2011 m. kai kurios darbo grupės baigė darbą ir buvo paskelbtos šios ataskaitos: „Įmokų ir rezervo poreikio rizikos veiksmų kalibravimas standartinėje „Mokumas II“ formulėje“ ir „Numatomo pelno iš ateityje gautinų draudimo įmokų darbo grupės ataskaita“.

Galiausiai įsteigus EDPPPI Draudimo ir perdraudimo suinteresuotų subjektų grupę, EDPPPI naudojosi jos sukaupta patirtimi ir atsižvelgė į jos nuomonę bei interesus įvairiais klausimais, taip pat skatino savo narius aktyviai dalyvauti aptariant pagrindinius direktyvos „Mokumas II“ aspektus.

2. Profesinės pensijos

2011 m. su profesinėmis pensijomis susijusios EDPPi veiklos pagrindinis tikslas buvo parengti EDPPi atsakymą į Europos Komisijos kvietimą teikti rekomendacijas dėl Direktyvos 2003/41/EB dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros (Profesinių pensijų skyrimo direktyva) persvarstymo.

Su kvietimu teikti rekomendacijas susijusi veikla buvo vykdoma susiskirsčius į keturis pogrupius, kurie dirbo lygiagrečiai, tačiau visi teikė ataskaitas Profesinių pensijų komitetui (PPK).

2011 m. EDPPi taip pat parengė kelias tyrimų ataskaitas apie ataskaitų teikimo reikalavimus, su fiksuotų įmokų modeliais susijusią riziką ir informaciją, kuri turi būti pateikiama prieš sudarant sutartį. Šie tyrimai buvo atlikti siekiant sukurti bendrą techninį pagrindą, reikalingą atsakymui į kvietimą teikti rekomendacijas parengti. 2011 m. EDPPi surengė dvi viešas konsultacijas dėl rekomendacijų projekto. Pirmą kartą jos buvo surengtos 2011 m. liepos 8–rugsėjo 15 d. dėl tam tikrų atrinktų kvietimo teikti rekomendacijas aspektų. Antrą kartą konsultacijos vyko 2011 m. spalio 25–2012 m. sausio 2 d. dėl viso rekomendacijų projekto.

2011 m. EDPPi taip pat padėjo Europos sisteminės rizikos valdybai (ESRV) parengti reikalavimus dėl duomenų, taikomus už profesinių pensijų skyrimą atsakingoms įstaigoms, ir paskelbė tęstinę ataskaitą dėl rinkos pokyčių.

3. Vartotojų apsauga ir finansinės inovacijos

EDPPi nuo pat pradžių laikė vartotojų apsaugą savo darbo pagrindu ir sritimi, kurioje reikalingi pokyčiai, taip pat EDPPi ėmėsi aktyvių veiksmų vartotojų apsaugos ir finansinių inovacijų srityje.

2011 m. institucija parengė „Pasiūlymą dėl draudimo įmonių atliekamo skundų nagrinėjimo gairių“, „Ataskaitą dėl draudimo įmonių geriausios patirties nagrinėjant skundus“ ir baigė rengti „Ataskaitą dėl kompetentingų valdžios institucijų parengtų finansinio raštingumo ir švietimo iniciatyvų“. EDPPi taip pat rinko duomenis apie vartojimo tendencijas tarp savo narių, siekdama parengti pradinę apžvalgą, analizavo šias tendencijas ir pateikė apie jas ataskaitą.

Institucija taip pat padėjo Europos Komisijai atlikti Draudimo tarpininkavimo direktyvos (DTD) persvarstymą – atliko išsamų tyrimą dėl nacionalinės teisės aktuose numatytų sankcijų (ir baudžiamųjų, ir administracinių) už DTD nuostatų pažeidimus.

2011 m. EDPPi siekiant savo tikslų taip pat labai svarbu buvo įvykdyti išorės įsipareigojimus, t. y. pasinaudoti EDPPi dviejų suinteresuotųjų subjektų grupių ekspertų informacija ir surengti EDPPi pirmąją „Vartojimo strategijos dieną“.

¹ Ši ir kitus leidinius galima peržiūrėti EDPPi svetainėje skyrelyje Publications (liet. Leidiniai).

4. Priežiūros institucijų ir tarpvalstybinio krizių valdymo bei sprendimo kolegijos

EDPPI uždaviniai nėra susiję vien tik su reglamentavimo veikla ir apima konkrečias priežiūros pareigas, įskaitant svarbią skirtingų priežiūros institucijų kolegijų narės funkciją.

Bendras strateginis EDPPI kolegijų veiklos tikslas – suderinti Europos ekonominės erdvės (EEE) priežiūros bendruomenės poziciją su įvairiose valstybėse veikiančių draudimo grupių pozicija tiek dėl grupinės, tiek dėl atskiros priežiūros vykdymo. 2011 m. EEE buvo užregistruota maždaug 89 draudimo grupės, kurioms priklauso tarpvalstybinės įmonės. 2011 m. buvo organizuojamos 69 grupių priežiūros institucijų kolegijos, surengiant bent vieną realų posėdį ar telekonferenciją. Šiuose renginiuose iš viso 14 nacionalinių priežiūros institucijų veikė kaip grupės priežiūros institucijos. Pradiniame etape, pirmaisiais metais po EDPPI įsteigimo, institucija dalyvavo 55 grupių kolegijų posėdžiuose ir (arba) telekonferencijose.

2011 m. pradžioje EDPPI kartu su kitomis Europos priežiūros institucijomis parengė laikinas procedūras, taikytinas kritinių situacijų atvejais. 2011 m. kovo mėn. buvo paskirtas deleguotasis nacionalinis ekspertas krizių valdymo srityje ir tuomet buvo pradėta kurti nuolatinė EDPPI krizių valdymo sistema. Svarbiausias šios veiklos aspektas buvo strateginės krizių valdymo politikos kūrimas. 2011 m. pabaigoje Krizių valdymo darbo grupė pristatė išsamią sprendimų priėmimo sistemą, susijusią su pirmumo teisėmis krizės atveju ir krizių valdymu.

5. Finansinis stabilumas

2011 m. EDPPI finansinio stabilumo iniciatyvomis buvo siekiama bendro tikslo – ankstyvajame etape nustatyti tendencijas, galimą riziką ir pažeidžiamumą, kuriuos sukelia mikroekonominiai ir makroekonominiai pokyčiai, o prireikus informuoti atitinkamas ES institucijas. Tai pasiekta konkrečiose srityse ir nuolat atliekant rinkos stebėseną, keičiantis informacija ir rengiant diskusijas Finansinio stabilumo komitete (FSK) dėl poveikio mažinimo priemonių. Siekiant šio tikslo, 2011 m. spalio mėn. EDPPI FSK parengė savo pirmąją (bandomąją) rizikos valdymo sistemą, apimančią bendrus kiekybinius ir kokybinius rodiklius, padedančius nustatyti ir įvertinti sistemine riziką. Šią valdymo sistemą toliau kartu turėtų plėtoti Europos priežiūros institucijos ir ESRV.

2011 m. EDPPI aktyviai dalyvavo ESRV valdančiojo komiteto veikloje, kuris buvo įsteigtas tam, kad padėtų ESRV priimti sprendimus. EDPPI taip pat buvo ESRV patariamojo techninio komiteto (PTK) ir jo techninių pakomitečių narė ir daugiausia dėmesio skyrė sistemiskai svarbių klausimų, galinčių kilti draudimo sektoriuose ir įstaigose, atsakingose už profesinių pensijų skyrimą, nustatymui. Be to, EDPPI dalyvavo bendros PTK ir Patariamojo mokslinio komiteto (PMK) ekspertų grupės darbe, nagrinėjančioje valstybės garantijų reguliavimą.

2011 m. trys EPI ir ESRV pasirašė jungtinį „Susitarimą dėl konkrečių konfidencialumo procedūrų nustatymo ESRV sekretoriato, kad būtų apsaugota informacija apie atskiras finansų įstaigas arba informacija, iš kurios galima nustatyti atskiras finansų įstaigas“.

ESRV taip pat pradėjo kurti dabartinių ir ankstesnių duomenų bazę, kuria galėtų naudotis įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, ir Europos Sąjungoje veikiančios draudimo bei perdraudimo įmonės.

2011 m. EDPPI, bendradarbiaudama su ESRV, ECB ir EBI, atliko suderintus ES lygmens draudimo sektoriaus testavimus nepalankiausiomis sąlygomis. Kai kurie testavimo rezultatai buvo labai svarbūs, kiti – mažiau naudingi.

2011 m. birželio ir gruodžio mėn. EDPPI paskelbė pusmečio „Finansinio stabilumo ataskaitas“, kuriose pateikiamas Europos draudimo, perdraudimo ir įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, ekonominio pagrįstumo vertinimas. 2011 m. EDPPI surengė viešas konsultacijas dėl duomenų pranešimo šablonų, reikalingų siekiant nuolat vertinti sektoriuje kylančią riziką ir stebėti finansinius pokyčius įsigaliojus direktyvai „Mokumas II“.

Išorės ryšiai

Viena iš naujų EDPPI užduočių – skatinti dialogą ir bendradarbiavimą su ne Europos Sąjungos priežiūros institucijomis. 2011 m. EDPPI galėjo sustiprinti esamus ryšius, užmegzti naujus EDPPI dialogus ir ryšius reguliavimo bei priežiūros srityse, aktyviai dalyvauti rengiant tarptautinius standartus ir pasirengti 2012 m. priimti naują EDPPI stebėjimo instituciją – Kroatijos finansinių paslaugų priežiūros agentūrą (CFSSA). Be to, Europos Komisijai laiku buvo pateikti pirmieji trijų jurisdikcijų (Šveicarijos, Bermudos ir Japonijos) lygiavertiškumo vertinimų ataskaitų projektai.

EDPPI taip pat toliau vykdė veiklą, susijusią su priežiūros konvergencija ir bendrais principais, teikdama patvirtintą mokymo programą. 2011 m. EDPPI ir kitos priežiūros institucijos surengė 21 seminarą tarpsektoriniais ir konkreto sektoriaus klausimais. Be to, EDPPI surengė tris viešus renginius, kaip antai EDPPI metinę konferenciją, tarptautinę konferenciją dėl transatlantinės draudimo grupės priežiūros ir EDPPI vartojimo strategijos dieną. Šiuose renginiuose galėjo dalyvauti pramonės subjektai ir suinteresuotųjų subjektų asociacijos. 2011 m. EDPPI mokymo veikloje ir viešuose renginiuose dalyvavo daugiau nei 1 240 atstovų iš priežiūros institucijų ir įvairių pramonės sektorių.

Vykdydama visuomenės informavimo veiklą, EDPPI daugiausia aiškino skirtingus techninius ir teisinius klausimus, susijusius su jos pagrindinėmis veiklos sritimis: draudimu, direktyva „Mokumas II“, įstaigomis, atsakingomis už profesinių pensijų skyrimą, vartotojų apsauga, finansiniu stabilumu, finansinėmis inovacijomis, taip pat siekė aiškiau apibrėžti naujų Europos priežiūros institucijų (EPI) funkcijas. 2011 m. pabaigoje EDPPI sukūrė specialiąją e. pašto visuomenės užklausų pateikimo liniją.

2011 m. EDPPI valdybos atstovai dalyvavo 42 konferencijose, apskritojo stalo diskusijose ir kituose viešuose renginiuose ir skaitė 28 kalbas bei pranešimus. Jie taip pat dalyvavo 34 susitikimuose su pramonės atstovais ir tarptautinėmis reguliavimo institucijomis. Europos žiniasklaidoje pastebimas vis didesnis susidomėjimas Europos finansų priežiūros institucijų sistema (EFPI), o ypač EDPPI veikla. Buvo surengti 35 EDPPI valdybos narių interviu su įvairiais žiniasklaidos atstovais, o EDPPI spaudos tarnyba pateikė atsakymus į 248 žiniasklaidos atstovų užklausas. Vykdydama ryšių su žiniasklaida veiklą, EDPPI surengė keturias spaudos konferencijas bei informacinius susirinkimus ir paskelbė 32 pranešimus spaudai bei pranešimus žiniatinklyje.

2011 m. EDPPI parengė 20 pranešimų ir informacinių pareiškimų svarbiais klausimais, kurie buvo skirti profesionaliems skaitytojams ir ES institucijoms. 2011 m. EDPPI svetainėje apsilankė 150 514 vartotojų, buvo peržiūrėti 5 048 246 puslapiai, taip pat registruotiems vartotojams buvo išsiusta 40 e. pašto pranešimų.

Organizacinės struktūros pokyčiai

Kalbant apie organizacinės struktūros klausimus, 2011 m. viena iš pagrindinių EDPPI veiklos sričių buvo įdarbinimas. 2011 m. sausio 1 d. EDPPI dirbo 27 darbuotojai; metų pabaigoje institucijoje dirbo 56 darbuotojai, tarp kurių buvo keli deleguotieji nacionaliniai ekspertai. Valdybos komanda taip pat buvo išplėsta – paskirti dar du skyrių vadovai.

Skirtingų taisyklių, susijusių su nauja sistema, kuria turi būti grindžiama EDPPI, kaip Europos institucijos, veikla, įgyvendinimas buvo kitas svarbus veiksmų etapas, vykdytas kartu atliekant visą pirmiau minėtą techninį darbą ir vengiant nereikalingo kišimosi.

Vėlesnių metų strateginiai tikslai

2011 m. EDPPI priėmė toliau nurodytus strateginius sprendimus kiekvienoje iš skirtingų veiklos sričių.

Reglamentavimo srityje institucija:

- padeda vykdyti ES standartų nustatymo procesą draudimo ir įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, priežiūros srityse;
- parengia privalomų reguliavimo ir įgyvendinimo techninių standartų projektus, remdamasi EDPPI direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje minimais teisės aktais;
- skelbia gaires ir rekomendacijas, siekdama užtikrinti, kad ES teisė būtų taikoma bendrai, vienodai ir nuosekliai, taip pat siekdama nuosekliai, veiksmingai ir efektyviai vykdyti priežiūros veiklą;
- teikia rekomendacijas kuriant rizika pagrįstą ES sistemą, susijusią su įstaigomis, atsakingomis už profesinių pensijų skyrimą;
- teikia rekomendacijas dėl ES krizių prevencijos, valdymo ir sprendimo sistemos, kuri būtų tinkama atsižvelgiant į draudimo verslo modelį, kūrimo;
- teikia rekomendacijas dėl ES sistemos, taikytinos finansiniams konglomeratams, talkinant Europos priežiūros institucijų jungtiniam komitetui;
- teikia nuomones ES institucijoms dėl savo kompetencijos sričių tiek paprašius, tiek savo iniciatyva;
- padeda vykdyti geresnį reglamentavimą ES naudodama tinkamus poveikio vertinimo metodus, taikomus jos reguliavimo veiklai plėtoti.

Priežiūros srityje institucija

- padeda ir skatina keistis susijusia informacija ir duomenimis priežiūros institucijų kolegijose;
- prižiūri ir gerina priežiūros institucijų kolegijų veiklą;
- rengia visapusišką priežiūros institucijų kolegijų metinį veiksmų planą ir stebi, kaip jis įgyvendinamas;
- nustato bendrą priežiūros veiklos peržiūros proceso įgyvendinimo pagal direktyvą „Mokumas II“ sistemą, siekdama paskatinti priežiūros konvergenciją;
- parengia veiklos sistemą, į kurią įtraukiami EDPPi ir nacionalinių priežiūros institucijų bendradarbiavimo mechanizmai, siekdama padėti užtikrinti nuoseklų ir suderintą krizių valdymą Europos Sąjungoje;
- persvarsto, kaip nacionalinės priežiūros institucijos taiko atitinkamus reguliavimo ir įgyvendinimo techninius standartus, taip pat EDPPi parengtas gaires ir rekomendacijas;
- rengia nacionalinių priežiūros institucijų veiklos, susijusios ir su draudimu, ir su įstaigomis, atsakingomis už profesinių pensijų skyrimą, tarpusavio vertinimus.

Vartotojų apsaugos srityje institucija:

- skatina apdraustųjų, pensijų sistemų narių bei naudos gavėjų apsaugą, propagodama skaidrumą, paprastumą ir teisingumą – rengia labiau standartizuotą ir palyginamą informaciją apie produktų riziką ir sąnaudas, susijusius reguliavimo reikalavimus ir skundų nagrinėjimo procedūras;
- stiprina vartotojų apsaugą sukurdamas bendrus metodus, kaip vertinti produkto savybių ir paskirstymo procesų poveikį ne tik vartotojų apsaugai, bet ir institucijos finansinei pozicijai;
- teikia įspėjimus, susijusius su tam tikra finansine veikla, arba laikinai uždraudžia ar apriboja ją;
- renka informaciją, analizuoja ir praneša apie vartojimo tendencijas nustatydamas ir stebėdamas su vartojimu susijusią riziką, siekdama užtikrinti, kad finansų įstaigos tinkamai atsižvelgtų į riziką, susijusią su vartotojų apsauga;
- padeda toliau vykdyti veiklą konkrečiuose sektoriuose, susijusią su draudimo produktų pardavimu ir prekyba jais, taip pat (tarpsektoriniu lygmeniu, talkinant Europos priežiūros institucijų jungtiniam komitetui) susijusią su mažmeniniais investiciniais produktais, užtikrindama, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į konkrečias draudimo sektoriaus ypatybes;
- nustato būtinuosius standartus, susijusius su atitinkamų finansų įstaigų darbuotojų, bendraujančių su vartotojais, mokymu ir kompetencija, ir užtikrina, kad būtų išvengta interesų konfliktų arba sumažintas jų poveikis;
- padeda ugdyti vartotojų finansinį išprusimą ir vykdyti jų švietimą, teikdama informaciją apie nacionalinių priežiūros institucijų funkcijas ir pareigas ir pateikdama vartotojui naudingos finansinio švietimo medžiagos nuorodų;
- siekia užtikrinti, kad vartotojams būtų suteikta pakankamai įgaliojimų, remdama veiksmingu vartotojų teisių gynimo procedūrų kūrimą tiek finansų institucijose, tiek kalbant apie galimybę pasinaudoti tinkamais alternatyviais ginčų sprendimo mechanizmais;
- padeda įvertinti, ar reikia sukurti tinkamai finansuojamą ir pakankamai suderintą Nacionalinių draudimo garantijų sistemų europinį tinklą.

Finansinio stabilumo srityje institucija:

- nustato tendencijas, galimą riziką ir pažeidžiamumą, remdamasi informacija, gauta atlikus draudimo ir įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, rinkų mikrolygio rizikos ribojimo priežiūrą;
- kuria testavimo nepalankiausiomis sąlygomis sistemą ir reguliariai atlieka tokį testavimą, siekdama nustatyti pažeidžiamumo lygį, patikrinti rinkos stabilumą ir išanalizuoti bet kokius sisteminės rizikos atvejus ir sumažinti jų poveikį;
- padeda tarpsektoriniu lygiu nustatyti riziką ir pažeidžiamumą finansų sistemoje, talkinant Europos priežiūros institucijų jungtiniam komitetui;
- pasikonsultavusi su ESRV, parengia tinkamus kriterijus sisteminei rizikai nustatyti ir stebėti;
- stebi, vertina ir teikia ataskaitas apie pokyčius, susijusius su finansų rinkų stabilumu, savo kompetencijos srityje, naudodamasi tiek visuomenei skirta informacija, tiek iš nacionalinių priežiūros institucijų gauta informacija;
- dalyvauja ESRV veikloje, siekdama užtikrinti, kad būtų deramai atsižvelgiama į konkrečias draudimo ir įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, sektorių savybes;
- glaudžiai bendradarbiauja su ESRV teikdama jos užduotims įvykdyti reikalingą informaciją ir užtikrindama, kad būtų imamasi tinkamų tolesnių veiksmų, susijusių su įspėjimais ir rekomendacijomis.

Išorės ryšių srityje institucija:

- plėtoja ryšius ir sudaro administracinius susitarimus su priežiūros institucijomis, tarptautinėmis organizacijomis ir trečiųjų šalių valdžios institucijomis, vadovaudamasi EDPPI reglamento teisine sistema;
- vertina trečiosiose šalyse taikomą priežiūros tvarką, siekdama parengti sprendimus dėl lygiavertiškumo, kuriuos priima Europos Komisija;
- padeda parengti patikimus tarptautinius standartus, taikytinus draudimo ir įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, sektoriuose;
- stiprina dvišalius santykius su trečiosiomis šalimis, būtent su tomis, kurios turi atlikti lygiavertiškumo vertinimus.